

نکات درس ۱۵: کوه ها و دشت های زیبا

ناهمواری: به پستی و بلندی های سطح زمین ناهمواری می گویند .

کوه: به قسمت های بلند زمین کوه گفته می شود .

قله کوه: شاید بارها شنیده باشید که گفته می شود کوه نوردان به قله صعود

کرده اند . یعنی آن ها توانسته اند به بالاترین نقطه کوه برسند .

قله ی دماوند با ارتفاع ۵۶۱۰ متر بلند ترین قله ی ایران است .

کوهپایه یا دامنه کوه: به زمین های پای کوه کوهپایه گفته می شود . بسیاری از

شهرها و روستاها در این ناحیه پدید آمده اند . مانند شهر تهران ، اصفهان ، مشهد

که از شهر های پر جمعیت نیز هستند .

رشته کوه: به کوه هایی که مانند زنجیر به یکدیگر متصل شده اند رشته کوه می

گویند . دو رشته کوه مهم در ایران وجود دارد به نام های : رشته کوه البرز که در

شمال ایران واقع شده است و دیگری رشته کوه زاگرس که در مغرب و جنوب

غربی کشور قرار دارد .

رشته کوه البرز : این رشته کوه در شمال ایران قرار دارد و دارای قله های بسیار

بلندی مانند : دماوند و علم کوه و... می باشد .

رشته کوه زاگرس : این رشته کوه در غرب و جنوب غربی ایران قرار دارد و تا

نزدیکی خلیج فارس گسترده شده است . بلند ترین قله ی آن زردکوه ، دنا ،

اشتران کوه است ، که معمولا در اغلب سال پوشیده از برف است .

بلند ترین رشته کوه جهان ، رشته کوه هیمالیا است . که از چند کشور در آسیا می

گذرد و بلندترین قله آن اورست نام دارد .

دشت: به زمین های صاف و هموار دشت می گویند . کشور ایران دارای دشت های

زیادی است که بعضی از آن ها خشک و کم باران هستند ، در این دشت ها به خاطر

شوری خاک ، امکان کشاورزی وجود ندارد و در نتیجه شرایط زندگی در آن ها

وجود ندارد .

دشت لوت و دشت کویر دو دشت بسیار گرم و خشک از بزرگ ترین دشت های

ایران هستند که بارش بسیار کم و هوای بسیار گرم آن ها باعث شده است که در

این دشت ها رویش بسیار گرم باشد .

دشت های حاصلخیز:

در بعضی از نواحی ایران به علت بارش باران و شرایط مناسب آب و هوایی ، دشت

های حاصل خیزی به وجود می آید . این دشت ها برای کشاورزی و زندگی بسیار

مناسب هستند .

جلگه چیست و چگونه به وجود می آید ؟

معمولا در فصل های بارندگی در کوهستان برف زیادی می بارد . وقتی هوا گرم می

شود این برف ها آب شده و به صورت جویبار های کوچکی بر روی زمین راه می

افتند . در طول مسیر ، جویبارها به هم متصل می شوند و رودها را به وجود می

آورند . رودها با سرعت زیادی که دارند ، سنگ و خاک کوهستان ها را با خود کنده

و به همراه می آورند و هنگامی که به قسمت های با شیب کم تر می رسند

سرعتشان کم می شود و سنگ های بزرگ را سر راه خود جا می گذارند و با شن و

ماسه و سنگ های خرد شده به مسیر خود سمت دریا ادامه می دهند و قبل از رسیدن به دریا تمام مواد همراه خود را بر جا می گذارند . این مواد آبرفت نام دارد . آبرفت در طول سال ها روی هم انباشته می شوند و جلگه را به وجود می آورند . این جلگه ها بسیار حاصلخیز و برخی از آن ها بسیار پهناور هستند .

جلگه ها معمولا از یک طرف به کوه و از طرف دیگر به دریا منتهی می شوند .

جلگه های ایران:

جلگه ی خوزستان و جلگه ی کناره های خلیج فارس که در کنار دریای خلیج فارس قرار دارد و بسیار حاصلخیز است .

جلگه ی گرگان ، جلگه ی گیلان و جلگه ی مازندران در کنار دریای خزر قرار دارد ..

ماسه و سنگ های خرد شده به مسیر خود سمت دریا ادامه می دهند و قبل از رسیدن به دریا تمام مواد همراه خود را بر جا می گذارند . این مواد آبرفت نام دارد . آبرفت در طول سال ها روی هم انباشته می شوند و جلگه را به وجود می آورند . این جلگه ها بسیار حاصلخیز و برخی از آن ها بسیار پهناور هستند .

جلگه ها معمولا از یک طرف به کوه و از طرف دیگر به دریا منتهی می شوند .

جلگه های ایران:

جلگه ی خوزستان و جلگه ی کناره های خلیج فارس که در کنار دریای خلیج فارس قرار دارد و بسیار حاصلخیز است .

جلگه ی گرگان ، جلگه ی گیلان و جلگه ی مازندران در کنار دریای خزر قرار دارد ..

مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir